STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Šiuolaikinė lietuvių kalba 4/5	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): Aušra Valančiauskienė **Kitas / a (-i): Kristina Jakaitė-Bulbukienė, Eglė Vaisėtaitė-Žiūkė, Rita Migauskienė**	Vilniaus universiteto Filologijos fakultetas Taikomosios kalbotyros institutas Lituanistinių studijų katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa	Privalomas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	4 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**
Mokėti lietuvių kalbą B1.1 lygiu	Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	96	54

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko tikslas - lietuvių kalbos gramatikos, leksikos, skaitomų ir klausomų tekstų supratimo, sakytinės ir rašytinės komunikacijos B1.2 (pagal BEKM) lygio žinias ir gebėjimus, pragmatines ir sociolingvistines kompetencijas, supratimo ir kompensavimo strategijas.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Studentai gebės vartoti lietuvių kalbą B1.2 lygiu: gilins leksikos, gramatikos žinias, gebės skaityti ir suprasti tinkamo lygio skaitomų ir klausomų tekstų, rašyti šiam lygiui aktualių žanrų tekstus. Gebės taikyti pragmatines ir sociolingvistines kompetencijas, įvairias supratimo ir kompensavimo strategijas. Studentai gilins žinias apie lietuvių kalbos sistemą ir vartoseną.	Darbas grupėmis, poromis ir individualiai, užduočių atlikimas, pratybos	Pristatymas žodžiu (su skaidrėmis) ir referatas pasirinkta tema; Vidurio testas raštu; Baigiamasis testas raštu (egzaminas); Pasirengimas pratyboms ir darbas pratybų metu

Gebės žodžiu ir raštu bendrauti lietuvių kalba ne tik kasdienėje, bet ir viešojoje bei akademinėje aplinkoje. Remdamiesi tarpkultūrinėmis žiniomis, gebės atpažinti ir paaiškinti galimas tarpkultūrinių nesusipratimų sritis, kultūrinio šoko priežastis ir pasekmes. Gilins žinias apie Lietuvos gyventojų pagrindines vertybes, interesus, elgsenos normas, supras skirtingą savo šalies ir Lietuvos kultūros specifiką ir, jomis remdamasis, gebės analizuoti skirtingus kultūrinius kontekstus. Gebės ieškoti informacijos įvairioms lietuvių kalbos užduotims atlikti (žodynais, gramatikomis, interneto šaltiniais ir t. t.).		

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Apranga Leksika: drabužiai, medžiagos, raštai, aksesuarai Skaitomi ir klausomi tekstai: interviu apie madą, stilių, naujausias tendencijas, žymių žmonių (prezidentų, muzikantų) aprangą, informaciniai tekstai (pvz., prekių aprašymai). Komunikacinės intencijos: kaip išsamiai apibūdinti žmogaus aprangos stilių raštu ir žodžiu. Kaip paprašyti pagalbos renkantis drabužius ir kaip patarti kitam dėl aprangos; kaip pagirti aprangą. Gramatika Vardažodžių (daiktavardžių, būdvardžių, skaitvardžių) derinimas. Kartojimas.				10			**10**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
2. Kraštovaizdis Leksika: gamta, reljefas, vandens telkiniai Skaitomi ir klausomi tekstai: turistiniai vadovai, vietų aprašymai, kelionių įspūdžiai. Komunikacinės intencijos: kaip išsamus apibūdinti kraštovaizdį raštu ir žodžiu; kaip palyginti kraštovaizdį skirtingose šalyse. Gramatika				8			**8**	**5**	

Veiksmažodžių priešdėliai: rezultatas ir kitos reikšmės (*prirašyti, įpilti, išmesti, uždėti, nuvalyti...*)									
3. Išvaizda Leksika: kūno išvaizda: akys, plaukai, ir pan. Skaitomi ir klausomi tekstai: interviu, psichologų įžvalgos, informaciniai tekstai. Komunikacinės intencijos: kaip išsamiai apibūdinti žmogaus išvaizdą raštu ir žodžiu; kaip išreikšti pageidavimą kirpykloje ir kitose paslaugų vietose; kaip pasakyti komplimentą apie išvaizdą; kaip tinkamai pavartoti dažnesnius frazeologizmus. Gramatika Veikiamosios rūšies dalyviai. Esamasis laikas. Formų daryba ir vartosena.				10			**10**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
4. Buities darbai Leksika: buities prietaisai, tvarkymasis Skaitomi ir klausomi tekstai: buitiniai patarimai, nurodymai, instrukcijos, aiškinamieji tekstai. Komunikacinės intencijos: kaip patarti, paprašyti patarimo perkant buities prietaisus, kaip įvardinti buities problemas, paprašyti pagalbos jas sprendžiant; kaip susitarti dėl kambario remonto. Gramatika Veikiamosios rūšies dalyviai. Būtasis laikas. Formų daryba ir vartosena.				10			**10**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
5. Maistas, maisto gamyba Leksika: maisto ruošimo būdai, instrukcijos, virtuvės įrankiai. Skaitomi ir klausomi tekstai: receptai, maisto tinklaraščiai, interviu apie tradicinę virtuvę ir naujausias madas. Komunikacinės intencijos: kaip pasakyti ar parašyti receptą; kaip papasakoti apie nacionalinę virtuvę, valgymo kultūrą; kaip pakviesti valgyti, vaišintis; kaip pagirti maistą ar mandagiai pasakyti, kad nepatinka. Gramatika Neveikiamosios rūšies dalyviai. Atributinė ir predikatinė vartosena.				10			**10**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
6. Informacinės technologijos Leksika: kompiuterija, dirbtinis intelektas. Skaitomi ir klausomi tekstai: ateities prognozės, tyrimai, apklausų duomenys. Komunikacinės intencijos: kaip palyginti gyvenimą su informacinėmis technologijomis ir be jų; kaip išreikšti nuomonę dėl įvairių informacinių technologijų, pvz., dėl dirbtinio intelekto mokantis kalbų. Gramatika				8			**8**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d.

Reali ir nereali sąlyga (*kas būtų, jei...; kas būtų buvę, jei...*)									R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
7. Vidurio testas				2			**2**		
8. Studijos ir darbas Leksika: aukštosios mokyklos, atsiskaitymai, specialybės, profesijos. Skaitomi ir klausomi tekstai: interviu, informaciniai tekstai, mokslininkų įžvalgos apie ateities profesijas, nurodymai, instrukcijos. Komunikacinės intencijos: kaip parengti CV, kaip parašyti motyvacinį laišką; kaip pasiruošti pokalbiui dėl darbo, kaip kalbėti su galimu darbdaviu; kaip aptarti švietimo sistemą. Gramatika Pusdalyvis. Daryba ir vartosena. Veikiamosios rūšies būtojo kartinio laiko dalyviai laikui reikšti.				8			**8**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
9. Prekyba Leksika: pirkimas, pardavimas, kainos Skaitomi ir klausomi tekstai: publicistiniai straipsniai, informaciniai pranešimai. Komunikacinės intencijos: kaip įvertinti (teigiamai ir neigiamai) prekės ar paslaugos kokybę; kaip pasiskųsti dėl blogos kokybės; kaip grąžinti prekę; kaip palyginti prekių ir paslaugų kokybę Lietuvoje ir kitose šalyse. Gramatika Padalyvis. Esamasis ir būtasis laikas. Daryba ir vartosena.				10			**10**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
10. Teatras ir kinas Leksika: teatras, salės atributai, pasirodymai, kinas, žanrai. Skaitomi ir klausomi tekstai: informaciniai tekstai, kvietimai, instrukcijos, kaip naudotis bilietų pirkimo sistemomis, recenzijos. Komunikacinės intencijos: kaip išreikšti nuomonę apie kiną ir teatrą, kaip juos palyginti; kaip pristatyti kultūrinį renginį; kaip parašyti filmo anotaciją. Gramatika Nežymimieji įvardžiai *(kažkas, kas nors, kažkas, kai kas ir pan.*) Linksniavimas ir vartojimas.				10			**10**	**5**	Pratimai, užduotys, individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėmis. Dėstytojų parengtos leksikos, gramatikos užduotys pagal temą. Teksto skaitymas ir žodžių formų, žodžių įrašymas. Skaitiniai: R. Migauskienė, *Žingsnis*. II d. R. Migauskienė, E. Vaisėtaitė, *Žodis žodį veja*.
11. Kurso kartojimas				10			**10**	**9**	
Iš viso				96			**96**	**54**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pasirengimas pratyboms ir darbas pratybų metu	**20**	Semestro metu	2 balai – atlikta nevėluojant 80–100 proc. užduočių 1,5 balo – atlikta nevėluojant 60–79 proc. užduočių 1 balas – atlikta nevėluojant 40–59 proc. užduočių 0,5 balo – atlikta nevėluojant 20–39 proc. užduočių 0 balų – atlikta mažiau nei 20 proc. užduočių
Testas raštu	**20**	Semestro metu	Testą sudaro 10 praktinių užduočių, tikrinančių gramatikos, leksikos žinias, skaitomo teksto ir klausomo teksto suvokimo bei rašymo gebėjimus. Dalis užduočių – uždaro tipo klausimai, dalis užduočių – atviro tipo klausimai. Kiekviena užduotis gali būti skirtingo ilgio, ir sudėtingumo todėl vertinamos nuo 5 iki 20 taškų. Iš viso galima surinkti 100 taškų. 10 balų rašoma už 91–100% tinkamai atsakytų klausimų; toliau balai kinta kas 10%. Išvestas abiejų užduočių pažymių aritmetinis vidurkis dauginamas iš 0,2 ir gaunamas taškų skaičius, atitinkantis egzamino balo santykinį svorį bendroje vertinimo strategijoje.
Pristatymas žodžiu (su skaidrėmis) ir referatas pasirinkta tema	**20**	Semestro antroje pusėje sutartu laiku	Pasirinktos temos pristatymas su skaidrėmis ir referatas: 2 balai – atlikta nevėluojant, darbas tinkamos apimties, tema pristatoma tinkamai, neskaitoma, šiam lygiui tinkama lietuvių kalba, atsakoma į klausimus, diskutuojama. 1 balai – atlikta nevėluojant, darbas turi trūkumų, tema pristatoma išsamiai, tačiau kalbos lygis neatitinka B1.2 lygio, atsakymai į klausimus neišsamūs. 0 balų – užduotis nepristatyta.
Baigiamasis testas raštu (egzaminas)	**40**	Egzaminų laikymo laikotarpiu	Baigiamąjį testą sudaro 10 praktinių užduočių, tikrinančių gramatikos, leksikos žinias, skaitomo teksto ir klausomo teksto suvokimo bei rašymo gebėjimus. Dalis užduočių – uždaro tipo klausimai, dalis užduočių – atviro tipo klausimai. Kiekviena užduotis gali būti skirtingo ilgio, ir sudėtingumo todėl vertinamos nuo 5 iki 20 taškų. Iš viso galima surinkti 100 taškų. 10 balų rašoma už 91–100% tinkamai atsakytų klausimų; toliau balai kinta kas 10%. Išvestas abiejų užduočių pažymių aritmetinis vidurkis dauginamas iš 0,4 ir gaunamas taškų skaičius, atitinkantis egzamino balo santykinį svorį bendroje vertinimo strategijoje.

Svarbu! Šio dalyko užduotyse ir atsiskaitymuose **generatyvinio dirbtinio intelekto (GDI)** įrankiai gali būti naudojami **tik pagalbinėms reikmėms**, aiškiai nurodant jų panaudojimo apimtį ir pobūdį. Visais atvejais vadovaujamasi VU Filologijos fakultete priimtomis GDI naudojimo gairėmis ir etiško elgesio principais. Pažeidę (-usios) šias nuostatas studentai (-ės) prisiima atsakomybę, numatytą Vilniaus universiteto teisės aktuose.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Kristina Jakaitė-Bulbukienė, Joana Pribušauskaitė, Aušra Valančiauskienė		Skaitome ir klausome lietuviškai: B1 ir B2 lygio tekstai		https://www.flf.vu.lt/lsk/naujienos/skaitome-ir-klausome-lietuviskai

		Lietuvių kalbos išteklių informacinė sistema: vienakalbiai ir dvikalbiai žodynai.		https://ekalba.lt/
Migauskienė R.	2014	Žingsnis	Antroji dalis	Vilnius: Eugrimas
Migauskienė R., Vaisėtaitė E.	2014	Žodis žodį veja	Pirmoji ir antroji knygos	Vilnius: Eugrimas
Kaškelevičienė A., Stumbrienė V.	2014	Nė dienos be lietuvių kalbos	Antroji knyga	
		Dėstytojo parinkti įvairių žanrų klausomi ir skaitomi tekstai pagal einamą temą.		
		Studento savarankiškai pasirinkti tekstai pristatymui.		
Papildoma literatūra				
Ramonienė M., Pribušauskaitė J.	2008	Practical grammar of Lithuanian		Vilnius: Baltos lankos
Ramonienė M., Pribušauskaitė J.	2003	Praktinė lietuvių kalbos gramatika		Vilnius: Baltos lankos
Stumbrienė V., Vilkienė L., Roebuck W.	2008	365 lietuvių kalbos veiksmažodžiai		Vilnius: Tyto alba

Atnaujinta 2026-10-19